

Aan de commissie Mobiliteit, Haven,
Economie en Klimaat

Beste leden,

Op 30 oktober heeft Rotterdam The Hague Airport (RTHA) aan de gemeente gemeld dat op de luchthaven PFAS is aangetroffen in een tweetal sloten naast het oefenterrein van de brandweer. Eén van deze sloten grenst aan volkstuincomplex Wilgentuin en de iets verderop gelegen Pony Club de Schieruiters en Landelijke Rijvereniging Schiebroek.

Vaststelling en voorlopig advies

Op 21 november 2023 heeft RTHA aan de gemeente aangegeven in bezit te zijn van, het in haar opdracht opgestelde, onderzoeksrapport ¹waaruit blijkt dat PFAS in grond en grondwater aanwezig is op de luchthaven en zich in twee sloten aan de rand van de luchthaven, nabij het oefenterrein van de brandweer, bevindt. Het gaat hier voor alsnog om een éénmalige meting in de sloten.

Het oefenen in het verleden met PFAS-houdend blusschuim is zeer waarschijnlijk een oorzaak van de aanwezige bodemverontreiniging bij de brandweeroefenlocatie. PFAS-houdend blusschuim is jarenlang vanuit veiligheidsoogpunt voorgeschreven bij calamiteiten om een (vloeistof)brand effectief te bestrijden. Vanwege de recent gebleken nadelige milieueffecten van PFAS zijn er PFAS vrije blusmiddelen ontwikkeld. Sinds 2020 is het toegestaan voor de luchthavenbrandweer om vervangende middelen te gebruiken. Eerder was een overstap op PFAS vrije middelen niet toegestaan.

Het onderzoeksrapport is in samenspraak met de gemeente aangeleverd bij de GGD Rotterdam-Rijnmond (GGD) en DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR) ter beoordeling van de onderzoeksresultaten. Zij zijn hierover ook in conclaaf met het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK).

Op basis van de rapportage geeft de GGD aan dat het belangrijk is om de grond en het grondwater op het volkstuincomplex Wilgentuin op PFAS te onderzoeken. Op basis van de enkele meting in de sloot kan op dit moment geen inschatting van eventuele risico's voor de volksgezondheid worden gedaan.

¹ Rotterdam The Hague Airport: Tussenrapport Nader Bodemonderzoek (fase 1) brandweeroefenplaats en V6, 16 november 2023, Kenmerk R001-1287393BXV-V03-csr-NL, TAUW bv

De brandweer op de luchthaven is onderdeel van RTHA en zodoende is de Royal Schiphol Group, waar RTHA deel van uitmaakt, in deze fase van onderzoek aan zet voor de vervolgstappen, gebaseerd op de conclusies van het huidige onderzoek.

Advies GGD

Met gepaste mate van voorzichtigheid adviseert de GGD voorlopig om, uit voorzorg, zowel geen groente en fruit uit de volkstuinen te consumeren, als het slootwater niet te gebruiken voor besproeiing van groente en fruit. De GGD geeft aan dat wél in de tuin gewerkt kan worden, of anderszins gebruik gemaakt kan worden van de tuin. Het advies is om bij contact met de aarde handschoenen te dragen en de handen achteraf goed te wassen. Ook kinderen die in de tuin spelen moeten de handen goed wassen na het spelen. In opdracht van de luchthaven zal een vervolgonderzoek naar de bodem en het water van het volkstuinencomplex worden ingezet (zie ook Vervolgstappen), tot die tijd blijft het bovenstaande advies van kracht. De opzet van het bodemonderzoek wordt afgestemd met genoemde betrokkenen (GGD, DCMR, HHSK en gemeente) en de volkstuinvereniging. Een nader advies zal worden geformuleerd wanneer meer informatie beschikbaar is.

De GGD heeft geen kennis over de gezondheid van dieren. Als uit het vervolgonderzoek blijkt dat te veel PFAS zit in het water waar paarden, honden of andere huisdieren regelmatig van drinken, dan zal de GGD contact zoeken met organisaties die hier vanuit hun expertise een uitspraak over kunnen doen.

Rol gemeente

De gemeente heeft een zorgplicht voor de bescherming van de gezondheid van haar bewoners en het borgen van een goede milieukwaliteit. Specifiek in dit geval spelen de gemeentelijke rollen vanuit de Wet Bodembescherming en de Wet Milieubeheer en die van de volksgezondheid (GGD) voor de direct betrokkenen nabij de brandweeroefenplaats. De gemeente zal eisen stellen aan de uiteindelijke aanpak van de bodemverontreiniging en het voorkomen van de verspreiding hiervan.

Als eigenaar van de grond van het volkstuinencomplex heeft de gemeente ook de verantwoordelijkheid om de volkstuinders te adviseren over de kwaliteit van de bodem.

Communicatie

Ik heb naar aanleiding van de melding, uit voorzorg, met de directeur luchthaven op 22 november 2023 een gesprek gehad en aangegeven dat ik graag zou zien dat nog in december de betrokkenen worden benaderd en dat een informatiebijeenkomst wordt gehouden voor de leden van de volkstuinvereniging en de leden van de ponyclub en rijvereniging. Dit advies sluit aan op de wens van RTHA om richting direct betrokkenen te communiceren en wordt door de luchthaven overgenomen.

Vandaag informeert de luchthaven de leden van beide verenigingen en nodigt de luchthaven hen uit voor een informatiebijeenkomst op 19 december aanstaande. De GGD zal bij deze bijeenkomst aanwezig zijn om vragen over gezondheid te beantwoorden.

Vandaag zal de luchthaven ook de wijkraad Overschie en Hillegersberg - Schiebroek informeren en zal zij deze informatie breder verspreiden. Op de website van de luchthaven staat actuele informatie en bewoners kunnen met hun vragen terecht bij het vliegveld.

Vervolgstappen

Inmiddels heeft RTHA een onderzoeksvoorstel gedaan voor het vervolgonderzoek, en deze met de gemeente gedeeld. De luchthaven begint in januari met het vervolgonderzoek naar de aard, omvang en risico's van PFAS in en om de luchthaven. Daarvoor wordt aanvullend onderzoek van grond, grondwater en oppervlaktewater uitgevoerd. Begonnen wordt met het onderzoek op het terrein van de volkstuinvereniging. Daarnaast wordt gekeken naar de kwaliteit van het oppervlaktewater bij volkstuin en ponyclub. Het doel is om voor de start van het tuinseizoen – eerste kwartaal- de onderzoeksresultaten te hebben. Het vliegveld zal zo spoedig mogelijk de betrokkenen informeren, in samenspraak met de GGD, over de beoordeling van deze resultaten, of zo veel eerder als hier aanleiding toe is.

HHSK onderzoekt of verspreiding van PFAS in het oppervlaktewater plaatsvindt, terwijl de DCMR op basis van de onderzoeksresultaten beoordeelt wat nodig is om de aanwezige grond- en grondwaterverontreinigingen verder aan te pakken.

Ik zal u nader informeren zodra de resultaten van het aanvullend onderzoek bekend zijn, of bij majeure tussentijdse ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

Drs. C.M. Zeegers MA
Wethouder Klimaat, Bouwen, Wonen